

Løp mot likelønn

8. april gikk startskuddet for forhandlingene i offentlig sektor. Likelønn er et prioritert krav på alle våre områder. En undersøkelse blant tusen ergoterapeuter i januar, viser at streikeviljen på dette punktet er stor.

AV ELSE MERETE THYNESS

Sentralstyret i Norsk Ergoterapeutforbund vedtok i mars sine krav i de ulike forhandlingsområdene. De kravene som går igjen er:

- Opptrappingsplan for likelønn gjennom særskilte lønnstiltak for kvinnedominerte utdanningsgrupper i offentlig sektor.
- Prioritering av utdanningsgruppene ut over opprettholdelse av kjøpekraft.
- Redusert bruk av deltidsstillinger.
- Videreutdanning skal lønne seg.
 - Vi er svært glade for at vi har fått gjennomslag for disse kravene i Unio, og at kravene nå fremmes ovenfor de ulike arbeidsgiverorganisasjonene, sier forhandlingsjef i Norsk Ergoterapeutforbund, Brit-Toril Lundt, som forhandler for Spekter og Staten.

Likelønn

Likelønnsutfordringen angår ikke bare kvinnedominerte yrkesgrupper. Det angår hele samfunnet. Lav lønn skyver yrkesutøvere bort fra ellers attraktive yrker. Antall søkere til for eksempel ergoterapeututdanningene har sunket. Dette skjer i en tid hvor det er et politisk mål å holde flest mulig av befolkningen i arbeid eller boende i eget hjem, lengst mulig.

– Våre medlemmer tjener ikke det samme som mandsdominerte grupper som utfører arbeid av lik verdi. Det er grundig dokumentert i Likelønnskommisjonens rapport. Vi er svært lite tilfreds med at enkelte arbeidsgivere synes å se bort fra dette. I år starter løpet mot likelønn, sier Lundt.

Hun peker videre på at det er uakseptabelt at kvinners arbeid og kompetanse verdsettes lavere enn menns.

– Dessverre har ikke forhandlingsystemet klart å rette opp i lønnsforskjellene mellom menn og kvinner. Vi forventer derfor at arbeidsgiverne og regjeringen nå kjenner sin besøkelsestid og legger penger på bordet ut over den ordinære rammen for lønnsoppgjøret, sier ergoterapeutenes forhandlingsjef.

Hun mener de tre milliardene som Likelønnskommisjonen antyder er en god start

– Det er en stor jobb, men vi må våge å ta det første skrittet, sier Lundt.

Tariffoppgjøret 2010

Årets tariffoppgjør er et hovedoppgjør. Det innebærer at det forhandles om både lønn og arbeidsvilkår. De årene det ikke er hovedtariffoppgjør er det mellomoppgjør. Da er det som regel bare lønn det forhandles om. Forbundsleder Mette Kolsrud forhandler i kommunesektoren (KS) og i likhet med Brit Toril Lundt forventer hun at dette lønnsoppgjøret vil stå i likelønnspektivets tegn.

– Nå er det på tide at kvinnedominerte yrker blir verdsatt på lik linje med mandsdominerte, sier hun.

– Hvis arbeidsgiverne på de forskjellige områdene er positive til kravet om likelønn, hvordan ser du for deg at dette skal kunne løses i praksis?

– Likelønnskommisjonen påpeker at kvinnedominerte grupper med tre og fire års utdanning i offentlig sektor, har kommet dårligst ut lønnsmessig. Oppgjøret må tilgodese disse gruppene.

Men hun påpeker at den viktigste jobben er å sørge for at dette får en varig effekt. Selv om kvinnedominerte grupper skulle bli prioritert i dette oppgjøret vil det likevel være en stor sjanse for at dette blir spist opp i kommende oppgjør.

– Et forslag er å utvide ansiennitetsstigen i KS-området. Nå stopper stigen på ti år. Hvis den i stedet gikk til 16 år og ga et betydelig lønnsloft, så ville mange kvinner fått et bra tillegg i lønnen sin.

Et annet tiltak hun nevner vil være at kompetansehevinge videreutdanning automatisk gir et lønnsloft.

– Det vil komme våre grupper til gode hvis videreutdanning automatisk gir et lønnsloft uten at det skal være en del av den lokale potten eller en del av lønnsoppgjøret. Den undersøkelsen NETF foretok viser at 40 prosent av våre medlemmer tar videreutdanning, mens bare halvparten får kompensasjon for det.

Men hun tror ikke at disse tiltakene vil være nok til å sikre likelønnen framover.

– Regjeringen og partene i arbeidslivet må lage en grundig plan for et varig likelønn, sier hun.

– En utvidet frontfagsmodell har også vært drøftet som et tiltak for å sikre likelønn. Hva ligger i det?

– Frontfagsmodellen er en årsak til at offentlig sektor

Lønnsforhandlingene i offentlig sektor tok til i dag. Disse representerte Norsk Ergoterapeutforbund (f.v.): Hovedtillitsvalgt Hilde Ståhlbrand, Oslo kommune, Forbundsleder Mette Kolsrud, KS og forhandlingsjef Brit-Toril Lundt, staten. (Foto Lena Eide)

Staten åpnet lønnsforhandlingene 8. april kl. 10:00. Fornyings-, administrasjons- og kirkeminister Rigmor Aasrud hilser på forhandlingslederne. (Foto EMT)

KS åpnet lønnsforhandlingene 8. april kl. 12:00. Lønnsforhandlingene på alle tre områdene skal være sluttført innen midnatt fredag 30. april. (Foto EMT)

stadig blir hengende etter privat lønsmessig. Den innebærer at arbeiderne i konkurranseutsatt industri forhandler fram rammen for lønnsoppgjøret. Vi mener at frontfagene også bør inkludere funksjonærene i disse virksomhetene. Det viser seg nemlig at de som regel får større tillegg enn arbeiderne. Det er mest nærliggende for Unios grupper å sammenligne seg med funksjonærene, så derfor ønsker vi en utvidet frontfagsmodell.

Også i Oslo kommune, hvor Hilde Ståhlbrand repre-

senterer NETF, er kravet om likelønn sentralt.

– Hovedkravet vårt handler om likelønn. For å få løst dette ønsker vi generelle tillegg og justeringsforhandlinger. Vi har også krav inne om at videreutdanning skal utløse høyere lønn.

– *Går vi til streik for likelønn?*

– Ja, det gjør vi. Det er stor streikevilje blant medlemmene våre for likelønn. □